

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРЫ

ПРЕМЬЕР-МИНИСТР
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ., Үкімет үйі

010000, город Нур-Султан, Дом Правительства

№ _____

Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
Депутаттарына

2022 жылғы 30 наурыздағы № ДС-102

Құрметті депутаттар!

Қазақстандық ұнды экспорттау кезіндегі проблемалық мәселелерге қатысты Сіздердің депутаттық сауалдарыңызды қарап, мынаны хабарлаймын.

Қазақстандық ұнды жергілікті өніммен салыстырғанда тасымалдау кезінде тең емес жағдайлар белгілеген үшінші елдердің өнімдерінің Қазақстан арқылы транзитіне қатысты тарифтік немесе тарифтік емес реттеу шараларын қолдануға қатысты.

Елдер арасындағы базалық тарифтер ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің теміржол әкімшіліктерінің тарифтік келісімі шеңберінде белгіленеді.

Сонымен қатар, Өзбекстан аумағы бойынша тарифтік мөлшерлемелер шеңберінде қазақстандық ұн мен астықты Ауғанстанға тасымалдау үшін жинақтау тәртібінде жеңілдік белгіленді (*1,5 млн тоннаны тасымалдау кезінде 20%, 1,5 млн тоннадан астам тасымалдау кезінде 50% жеңілдік*).

Бұдан басқа, тарифтік реттеудің қарсы шараларын қолдану бөлігінде 2022 жылға Ресейден Қазақстан Республикасы арқылы Өзбекстанға ағаш және мұнай өнімдерін тасымалдау кезінде төмендету коэффициенттері белгіленбеген.

Бұл ретте, қолданыстағы тарифтік шарттар балама маршруттар немесе көліктің басқа түрлері бойынша тасымалдаулармен салыстырғанда темір жол көлігінің экономикалық орындылығы мен бәсекеге қабілеттілігі ескеріле отырып белгіленген.

Бидайды диірмен кәсіпорындарына өткізген Ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерді субсидиялау арқылы ішкі нарықта астықты сатуды ынталандыруға қатысты

Әлеуметтік нанның бағасын ұстап тұру мақсатында «Ішкі нарыққа реттеушілік әсер ету үшін азық-түлік астығын өткізу кезінде агроөнеркәсіптік кешен саласындағы ұлттық компанияның шеккен шығыстарын өтеуді субсидиялау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ауыл

шаруашылығы министрі бұйрығының жобасы (бұдан әрі – бұйрық жобасы) әзірленді. Бұл бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде тіркелуде.

«Азық-түлік келісімшарт корпорациясы» ҰҚ» АҚ бұйрығының жобасы шеңберінде арзандатылған ұнды одан әрі нан пісіру кәсіпорындарына жөнелту мақсатында ұн тартқыштарға астықты белгіленген бағамен сату көзделеді. Ішкі нарыққа әсерді реттеу үшін өткізу және тіркелген баға арасындағы айырманы жергілікті атқарушы органдар өтейді.

Ауыл шаруашылығы шикізаты мен ұнды экспорттау кезінде ҚҚС-ты саралап қайтар және ҚҚС асып кеткен сомасын қайтарудың оңайлатылған тәртібін енгізу жолымен ҚҚС қайтару схемасын өзгертуге қатысты

Қолданыстағы салық заңнамасында ҚҚС асып кетуін қайтарудың оңайлатылған тәртібі көзделген.

Мысалы, өз өндірісінің тауарларын өндірушілер болып табылатын салық төлеушілер үшін ҚҚС-ны оңайлатылған қайтару есепті салық кезеңінде қалыптасқан салықтың асып кету сомасының 50 пайызынан аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады.

Бұл ретте, қайтарудың оңайлатылған тәртібі салық тексерісін жүргізбей салық кезеңі үшін ҚҚС бойынша декларацияны салық органына табыс ететін соңғы күн өткеннен кейін он бес жұмыс күні ішінде жүргізіледі.

Қазіргі уақытта өнімнің қайта өңделу дәрежесіне байланысты астық пен ұнды экспорттаушыларға ҚҚС-ны саралап қайтару мәселесі пысықталуда.

Жұмыс нәтижелері бойынша астық пен ұнды экспорттау кезінде ҚҚС қайтару бойынша шоғырландырылған шешім қабылданатын болады.

Қазақстанның барлық ұн тарту кәсіпорындарының мүдделерін есепке алу мақсатында ұнды экспорттау кезінде көлік шығындарын субсидиялау қағидаларын қайта қарауға қатысты

Ұн тарту өнімдерін экспорттаушыларға тауарларды сыртқы нарықтарға жеткізуге және жылжытуға байланысты шығындар мәлімделген соманың 50% мөлшерінде (орташа қайта бөлу) өтеледі.

Сіз ұсынып отырған шығындардың бір бөлігін өтеуді есептеу әдісі ұн тартушыларды жақын арадағы өткізу нарықтарына экспорттауға ынталандыратын болады, бұл өтеу бағдарламасының мақсаттарына сәйкес келмейді, өйткені ол ең алдымен өткізу нарықтарының географиясын кеңейтуге бағытталған.

2021 жылы жалпы сомасы 6,0 млрд.теңгеге 162 индустриялық-инновациялық қызмет субъектісіне қолдау көрсетілді, оның ішінде 74 ұн тарту өнімін өндіруші 3,4 млрд. теңге немесе жалпы соманың 56,5% - ын алды.

Осыған сәйкес, бүгінгі таңда қолдау құралының негізгі бенефициарлары ұн тарту өнімдерін өндірушілер болып табылады. «QazTrade» АҚ операторы ағымдағы жылдың 24 наурызынан бастап өтінімдерді қабылдай бастады.

Сонымен қатар, жыл басынан бері өткен жылы берілген өтінімдер бойынша шығындар өтеледі. Экспорттаушылар шығындарының бір бөлігін өтеу жөніндегі ведомствоаралық комиссияның 5 отырысының қорытындысы бойынша жалпы сомасы 972,68 млн.теңгеге 36 субъектінің 46 өтінімі мақұлданды.

Ұсынылатын өтем сомасын өтінім берілген күннің алдындағы жылы төленген салықтарға байланыстыру негізгі өзгеріс болып табылады, ол бизнесті «көлеңкеден» шығуға ынталандыру, жоғары технологиялық өнімдердің экспортын көтермелеу (жоғарғы шек), экспорттаушыларды қолдаумен қамтуды арттыру сияқты бірқатар артықшылықтарға ие.

Ә. Смайылов

010000, Нұр-Сұлтан қ., Үкімет үйі

010000, город Нур-Султан, Дом Правительства

№ _____

Депутатам
Мажилиса Парламента
Республики Казахстан

На письмо № ДС-102
от 30 марта 2022 года

Уважаемые депутаты!

Рассмотрев Ваш депутатский запрос касательно вопросов при экспорте казахстанской муки, сообщаю следующее.

Касательно применения мер тарифного или нетарифного регулирования в отношении транзита через Казахстан продукции третьих стран, установивших неравные условия при транспортировке казахстанской муки по сравнению с местной продукцией.

Базовые тарифы между странами устанавливаются в рамках Тарифного соглашения железнодорожных администраций государств-участников СНГ.

Вместе с тем, в рамках тарифных ставок по территории Узбекистана для перевозки казахстанской муки и зерна в Афганистан установлена скидка в накопительном порядке (*при перевозке до 1,5 млн тонн – 20%, свыше 1,5 млн тонн – 50 %*).

При этом, действующие тарифные условия установлены с учетом экономической целесообразности и конкурентоспособности железнодорожного транспорта в сравнении с перевозками по альтернативным маршрутам или другими видами транспорта.

Кроме того, в части применения зеркальных мер тарифного регулирования, на 2022 год понижающие коэффициенты при перевозке древесины и нефтепродуктов из России через Республику Казахстан в Узбекистан не установлены.

Касательно стимулирования продажи зерна на внутреннем рынке путем субсидирования сельхозтоваропроизводителей, реализовавших пшеницу мельничным предприятиям

В целях сдерживания цен на социальный хлеб разработан проект приказа Министра сельского хозяйства Республики Казахстан «Об утверждении правил субсидирования возмещения расходов, понесенных национальной компанией

в сфере агропромышленного комплекса при реализации продовольственного зерна для регулирующего воздействия на внутренний рынок». Данный приказ находится на регистрации в Министерстве юстиции Республики Казахстан.

В рамках данных Правил АО «НК «Продкорпорация» предусмотрена реализация зерна мукомолам по фиксированной цене с целью дальнейших отгрузок удешевленной муки хлебопекарным предприятиям. Разница между реализационной и фиксированной ценой для регулирования воздействия на внутренний рынок возмещается местными исполнительными органами.

Касательно дифференцированного возврата НДС при экспорте сельхозсырья и муки и изменения схемы его возврата путем введения упрощенного порядка возврата суммы превышения НДС

В настоящее время Министерством национальной экономики совместно с заинтересованными государственными органами прорабатывается вопрос дифференцированного возврата НДС экспортерам зерна и муки в зависимости от степени переработки продукции.

Вместе с тем, действующим налоговым законодательством предусмотрен упрощенный порядок возврата превышения НДС. Так, для налогоплательщиков, являющихся производителями товаров собственного производства, упрощенный возврат НДС осуществляется в размере не более 50 % от суммы превышения налога, сложившегося за отчетный налоговый период.

При этом, в соответствии с действующим законодательством упрощенный порядок возврата производится в течение пятнадцати рабочих дней после истечения последней даты для представления в налоговый орган декларации по НДС за налоговый период без проведения налоговой проверки.

Касательно пересмотра Правил возмещения части затрат субъектов индустриально-инновационной деятельности по продвижению отечественных обработанных товаров, работ, услуг на внутреннем рынке (при экспорте муки в целях учета интересов всех мукомольных предприятий Казахстана)

Экспортерам мукомольной продукции возмещаются затраты, связанные с доставкой и продвижением товаров на внешние рынки, в размере 50 % от заявленной суммы (средний передел).

Предлагаемый метод расчета возмещения части затрат будет стимулировать мукомолов экспортировать на ближайшие рынки сбыта, что уже не соответствует целям программы возмещения, которая прежде всего ориентирована на расширение географии рынков сбыта.

В 2021 году было поддержано 162 субъекта промышленно-инновационной деятельности на общую сумму 6,0 млрд тенге, из которых 74 производителя мукомольной продукции получили 3,4 млрд тенге или 56,5% от общей суммы.

Соответственно, на сегодняшний день основными бенефициарами инструмента поддержки являются производители именно мукомольной продукции. Прием заявок Оператором АО «QazTrade» осуществляется с 24 марта текущего года.

Вместе с тем, с начала года возмещаются затраты по заявкам, поданным в прошлом году. По итогам 5-и заседаний межведомственной комиссии по

возмещению части затрат субъектов промышленно-инновационной деятельности одобрены 46 заявок от 36 субъектов на общую сумму 972, 68 млн тенге.

На сегодняшний день с целью обеспечения устойчивого роста несырьевого экспорта, повышения эффективности инструмента разработаны поправки в Правила, стимулирующие выход бизнеса из «тени», поощрение экспорта высокотехнологичной продукции (верхний предел), повышение охвата экспортеров поддержкой.

А. Смаилов

*Исп.: Калиев Д.Ж.
74-55-10*